

EVROPSKÁ UNIE

PODPOŘENO Z EVROPSKÉHO FONDU
PRO
REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Směr budoucnost - cíl prosperita

číslo 7

Klatovské katakomby 2010

18. listopadu 2011

Projektový bulletin

Projekt Klatovské katakomby 2010 je spolufinancován Evropskou unií.

Vážené dámy,
vážení pánové,
milí Klatované,

až se k vám dostanou tyto řádky, bude zbývat do slavnostního otevření „klatovských katakomb“ již jen několik dnů, možná jen hodin. Ty nás budou dělit od završení několikaletého díla, které, jak doufám, bude alespoň pro některé z vás zajímavé. Smyslem projektu nové expozice „Klatovských katakomb 2010“, jak je úředně nazván, je vyprávět příběh „klatovských katakomb“, přiblížit část významné klatovské historie a představit Klatovy jako zajímavé a nepominutelné město na jihozápadu Čech. Můžou katakomby vůbec nějaký příběh vyprávět?

Já doufám, že ano. Ostatně četné kapitoly tohoto příběhu vypráví právě lidé, respektive jejich ostatky uložené

v klatovských katakombách. Ostatky, kterým jsme si zvykli říkat „mumie“, abychom si je poněkud odcizili, byly svědky barvitých a mnohdy dramatických osudů – osobních i společenských. Pamatují třicetiletou válku. Duše, které v nich kdysi dlely, se obávaly tureckého nebezpečí – mnozí ti lidé by vzpomněli na to, jak velkovezír Kara Mustafa obléhal v roce 1683 samotnou Vídeň a jak ji zachránila spojenecká vojska vedená Karlem Lotrinským a polským králem Janem Sobieskim a jaký to tehdy byl vlastně zázrak. Jiní by ještě dnes cítili habsburskou úzkost z počátku 40. let 18. století, kdy mladička Marie Terezie odvážně a zoufale bojovala o své dědictví a kdy ji právě Češi „pozlobili“ svým (byť dočasným) příklonem k bavorskému kurfiřtovi. V den, kdy budou slavnostně otevřeny „nové katakomby“, tj. 26. listopadu, to bude přesně 270 let, kdy Bavoři, Sasové a Francouzi dobyli Prahu a Karel Albrecht se poté nechal provolat českým králem.

Třicetiletá válka, obléhání Vídně i válka o rakouské dědictví jsou jen malými příklady velké historie, kterou kdysi žily i klatovské mumie... historie, která v běhu času vyvanula a která se nám dnes jeví poněkud bezvýznamnou. Právem?

Nemyslím si. Nemýlím-li se, Marcus Tullius Cicero je autorem slavného výroku: „Historia magistra vitae est.“ (Dějiny jsou učitelem/učitelkou života). A právě proto má smysl vyprávět si dávno zapomenuté příběhy, hledat v nich analogie a poučení, inspirovat se slovy, skutky a činy lidí, jejichž práce, úsilí a životy jsou pomyslnými stupni stavby, na níž stojí náš svět. Že tomu tak není? Nevěřte tomu, že svět vznikl dnem vašeho narození, jak si zdá se, dnes někteří myslí. Svět je tu odedávna – stačí se porozhlédnout kolem sebe – třeba i doma v Klatovech. A právě ono „porozhlédnutí se“ bylo na počátku našeho úsilí změnit „staré katakomby“, které představovaly jen jakýsi průnik do soukromí krypt a zvědavý pohled na mumie, v „nové katakomby“, které by chtěly kromě kaple zemřelých nabídnout právě i onen zmíněný příběh katakomb. Nakolik se nám to povedlo, budete moci posoudit brzy sami.

Dnes s jistotou můžeme říci, že mumie, které podstoupily re-konzervaci, jsou zpět v katakombách a že jejich stav je, dle vyjádření odborníků, výtečný. Víme, že katakomby prodělaly významnou rekonstrukci a že vypadají v podstatě tak, jako tomu bylo v roce 1773, kdy

byl jezuitský řád zrušen a jezuité museli z Klatov odejít. Víme, že se podařilo obnovit funkci průduchů, které kdysi tak účinně ventilovaly krypty a podílely se na mumifikaci ostatků.

Už jen hodiny zbývají k dokončení expozice. Ta je dnes v rukou Ing. Jana Červenáka a jeho spolupracovníků – byli a jsou mnozí. Jejich spolupráce s týmem historiků vedeným doc. Ivanou Čornejovou, CSc., určuje kvalitu výstavy. Věřím, že bude výtečná a že po právu bude oběma jmenovaným a jejich spolupracovníkům patřit náš dík. Jmenný seznam si dovoluji uvést v samostatné příloze.

Nicméně cesta k nové expozici byla delší, nejméně šestiletá. Sluší se proto vzpomenout a poděkovat všem, kteří na této cestě byli nápomocni a kteří se o nové katakomby zasloužili. Dovolte mi, prosím, abych tak jako předseda sdružení Klatovské katakomby nyní učinil.

Nejprve bych rád poděkoval městu Klatovy a místní římskokatolické farnosti a jejich představitelům. Současný pan starosta Rudolf Salvetr má nespornou zásluhu na tom, že se podařilo projekt nové expozice vůbec prosadit. Jeho

pokračování na str. 2

předchůdce pan Karel Mráz spolu s místostarostkou paní Věrou Tomaierovou pak stáli u zrodu sdružení Klatovské katakomby, sdružení, jež projekt připravilo a jehož činnost vyřešila kdysi spor o to, jak katakomby vůbec provozovat. Na straně druhé – tj. církevní – to byli zejména plzeňský biskup Mons. František Radkovský, jehož dlouholetý patronát nad programem Barokní jezuitské Klatovy byl vítanou podporou, a P. Antonín Bachan, klatovský vikář, který reprezentuje místní farnost ve sdružení a pomohl nám, mimo jiné, přivést do Klatov jezuitu. Zapomenout nemohu ani na paní Kateřinu Žákovou a pana Luboše Smolíka, členy sdružení.

Za pomoc, spolupráci a náklonnost ke Klatovům bych rád poděkoval českým jezuitům – za všechny bych jmenoval pana provinciála P. Františka Hylmara, SI, historika P. Miroslava Herolda, SI a P. Petra Havlička, SI. Díky jezuitům se nám otevřely četné dveře, které by

jinak (asi) zůstaly zavřeny. Jejich podíl byl neocenitelný zejména na programu Barokní jezuitské Klatovy, jež po několik let do Klatov přiváděl skvělé historiky, filosofy, teology a sociology – za všechny bych rád zmínil pány profesory Tomáše Halíka, Jana Sokola a Petra Piťhu a paní docentku Ivanu Čornejovou. Na našich www stránkách naleznete jména všech, kteří kdy v Klatovech vystoupili, i jim patří naše upřímné poděkování.

Po mnoho let nás provází skvělou muzikou Kolegium pro duchovní hudbu vedené panem Vítem Aschenbrennerem a věřím, že tomu tak bude i nyní při slavnostním otevření katakomb. Nepopiratelný podíl na našem úspěchu má Městská knihovna v Klatovech v čele s paní Zdeňkou Buršíkovou. Knihovna se hrdě hlásí k tomu, že působí v bývalé jezuitské koleji, a i díky tomu působí programy a projekt autenticky. náš dík za vstřícnost a všestrannou technickou pomoc patří Správě nemovitostí

Klatovy a paní Jiřině Adámkové a panu Martinu Červenému. Bez jejich pomoci by mnohé z toho, co řešíme zdánlivě „lehce“, bylo problémem. Stejně tak děkuji i paní Daně Pleskotové za její neúnavnou administraci projektu, paní Dagmar Hálové, naší specialistce na evropské dotace, panu Jiřímu Kučerovi za stavební dozor.

Poděkování patří i dodavatelům stavby a expozice. O nich však budeme hovořit příště a samostatně – po otevření expozice – nyní mi dovolu jen zmínit firmu Aldast, s. r. o., a ateliér paní Evy Jiřičné.

A nakonec, avšak ne v poslední řadě, bych rád poděkoval vám všem, Klatovanům i všem přátelům, kteří jste nám vyjádřovali svoji podporu v průběhu let. Právě to, že se „katakomby“ staly i vašim tématem, rozhodlo. Vaše podpora, četná setkání, která jsme měli na nejrůznějších přednáškách a programech, vaše připomínky a inspirace jsou tím, co pomáhá překonat úskalí projektu a jeho financování z evropských fondů. Nyní

bych mohl začít jmenovat a byl by to dlouhý seznam. Neučiním tak, dámy a pánové, protože vás vidím a děkuji... zvidavce odkážu na naše www stránky a doporučím, aby nahlédli do publika našich akcí.

Samostatné poděkování patří „lidem z médií“ (dovolte mi, prosím, tento výraz). Až doposud nám byli nakloněni a referovali o katakombách povětšinou objektivně a se zájmem. I díky nim se na katakomby nezapomnělo.

Závěrem mi dovolu podělit se o jednu zkušenost. Přes četné starosti a problémy, které přináší asi každý projekt, a tudíž i ten náš, mně osobně dal jednu dobrou zkušenost. I dnes, na počátku 21. století, žijí lidé, kteří jsou ochotni poradit, pomoci, cosi udělat, a to bez nároku na odměnu, jen z radosti pro věc samou. I dnes jsou lidé, kteří jsou ochotni pracovat „AD MAIOREM DEI GLORIAM.“

To není špatná zpráva.

Ing. VÁCLAV CHROUST

K bohoslužbě u příležitosti slavnostního otevření nové expozice katakomb připravuje Kolegium pro duchovní hudbu bohatý hudební program. V jeho centru bude Dominicus–Messe, KV 66 Wolfganga Amadea Mozarta. Tato první Mozartova skutečně rozsáhlá slavnostní mše, jež v sobě nese již některé prvky Mozartových pozdních měsíčních kompozic, vznikla v roce 1769 k primici rodinného přítele Cajetana Hagenauera, jež po vstupu do benediktinského řádu získal řádové jméno Dominicus. Mozartovi tehdy bylo pouhých třináct let, avšak právě zažíval své první kompoziční úspěchy v zahraničí, a rovněž získání titulu koncertního mistra ve dvorní kapele salzberského arcibiskupa, tedy na domácím poli, ukazovalo budoucnost ve velmi optimistických barvách. Důvodem zařazení této velkoryse koncipované mše kantátového typu na otevření expozice katakomb však nebyla pouze její

slavnostnost daná krom nesporných kompozičních kvalit také velkým obsazením (ve mši je zapotřebí čtveřice trumpet, dvou boren a tři trombónů). Významným momentem zde bylo doložené provedení této mše u jezuitů ve Vídni na svátek sv. Ignáce v roce 1773, tedy nedlouho před zrušením řádu, pod vedením skladatelova otce Leopolda Mozarta. Leopold Mozart dále uvádí, že tato mše se u jezuitů v hlavním městě monarchie setkala s velkým úspěchem.

Rovněž další skladby chystané k této slavnostní mši mají vztah k jezuitskému prostředí či přímo ke klatovské koleji. Zazní dvě kompozice dochované ze zdejšího semináře sv. Josefa – anonymní Jesum quaeritis a Laudate Dominum od nejpobulárnějšího českého skladatele v období posledních let existence řádu Františka Xavera Brixiho. Toto spektrum doplní moteto Ad jubila, ad plausus jezuitského odchovance

Václava Pichla, nalezené rovněž v klatovském hudebním archivu, a eucharistický zpěv O panis caelice od barokního jezuitského

skladatele Václava Majera, jež v klatovské koleji v roce 1726 opustil svoji pozemskou pouť.

VÍT ASCHENBRENNER

Město Klatovy

Plzeňské biskupství

Římskokatolická farnost Klatovy
Klatovské katakomby, o. s.

SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ NOVÉ EXPOZICE KLATOVSKÝCH KATAKOMB A DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ PRO KLATOVSKOU VEŘEJNOST

KLATOVSKÉ KATAKOMBY

SOBOTA 26. LISTOPADU 2011

9.00–9.45

(nutná pozvánka)

Slavnostní otevření nové expozice za účasti významných hostů

10.00–11.45

(jezuitský kostel)

Slavnostní mše u příležitosti otevření nové expozice.

Celebruje biskup plzeňský Mons. František Radkovský

12.00–18.00

(vchod z Denisovy ulice)

Volné prohlídky katakomb – Klatované a jejich přátelé zdarma

NEDĚLE 27. LISTOPADU 2011

9.00–18.00

(vchod z Denisovy ulice)

Volné prohlídky katakomb – Klatované a jejich přátelé zdarma

Po oba dny bude expozice pro Klatovany a jejich přátele otevřena zdarma. V průběhu dne bude možné hovořit s lidmi, kteří se podíleli na jejím vzniku, a potkat se se zajímavými hosty.

EVROPSKÁ UNIE

PODPOŘENO Z EVROPSKÉHO FONDU
PRO
REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Směr budoucnost - cíl prosperita

Převoz „mumií“ v utajení

V naprostém utajení se podařilo převést ostatky těl pohřbených v klatovských katakombách z místa jejich dočasného uložení

do zrekonstruovaných prostor katakomb, kam náleží. Díky výborné práci pracovníků Pohřební služby Technických služeb Klatovy se tento

převoz podařil nejen ve velmi krátkém čase, ale i s náležitou pietou, s náležitou úctou k těm, kteří v katakombách budou odpočívat. Ihned po převozu

byla každému tělu věnována pozornost a péče týmu restaurátorek. Po nezbytné kontrole, mechanickém očištění od všudypřítomného prachu a zakrytí skleněným víkem jsou ostatky připraveny, aby je mohli zhlédnout první návštěvníci.

Projekt **Klatovské katakomby 2010** je spolufinancován Evropskou unií.

PODPOŘENO Z EVROPSKÉHO FONDU
PRO
REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Směr budoucnost - cíl prosperita

Bulletin projektu **Klatovské katakomby 2010**, který je financován ze zdrojů strukturálních fondů EU v rámci programu ROP Jihozápad v roce 2011, vydává Městská knihovna Klatovy, Balbínova 59, 339 01 Klatovy, 376 347 464, www.knih-kt.cz, kk2010@knih-kt.cz. Redakce Ing. Jiřina Adámková, Zdeňka Buršíková, Ing. Václav Chroust, Karel Viták. Webové stránky projektu www.klatovskekatakomby2010.cz.